

L I E T U V I Ų A U S T R A L I J O S U V I S

DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS ■ LITHUANIAN FORTNIGHTLY

Registered at the GPO, Adelaide, for transmission by post as a periodical.

IV metai

Adelaide, 1951 m. kovo 12 d.

Nr. 6(66)

Tuojau, siandien

VIKTAS A. DALIUS

Prof. J. Kaminskas, Tautos Fondo valdytojas, Vasario 16 d. proga paskelbtame kreipimesi "Lietuviai, Tautos Fondas šaukiasi jūsų paramos" priminė "atlikti savo pareigą kovojančiai Tėvynei", užacentuodamas reikalą "sudaryti tolimesnei kovai reikalingas lėšų atsargas".

Aną kartą bandyta (žiūr. AL 5/65) paryškinti mūsų išipareigojimą, kylantį iš mūsų meilės gimtajai žemei, o taip pat iš tų nusiteikimų, kuriais gyvena politinis pabėgėlis. Mūsų pareiga tėvynei išaugusi iš mūsų širdies, randa atramą šių dienų gyvenime, jo paskutiniuose įvykiuose. Dėl to ji tampa pilnesnė, išakmesnė, išbaigta.

Pasaulis galutinai išsirutuliovo į du nesutaikomos frontus: komunistinį ir antikomunistinį. Vakarami suvokė grėšiantį pavojų ir savo laisvei iš maskvinio imperializmo — ryžosi imtis "aštresnės formos politikos." Pirmieji balsai, skelbę apie neišprovokuotą Maskvos 1941 m. agresiją prieš Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes, o taip pat sovietų vėliava pavergtų tautų balsai, buvo tartum Kasandros žodžiai Trojos gyventojams, saką kas lauktina, jei neteisė ir klasta toleruojama.

Nemaža reikėjo laiko, kol laisvieji vakarai, kad ir nuolatos pavergtų tautų rezistentų primenami, įsitikino, jog negalima gyventi nuolatinėje baimėje ar amžiname netikrume dėl rytojaus, ypač gavus kaimynų patyrusį teroristą ir tironą be skrupulų. Vakarų nuolaidumą, kartais bejėgiškumą, charakterizavo paskelbtų principų nesilaikymas, jų vieton pasiėmus kriterijumu tikslingumo sumetimais, dienos reikalų diktuojamus, tikintis, jog visokie laikiną pobūdžio apskaičiavimai ar išmislingos su klaidingom prielaidom teorijos gal pateisinti abejingumą melui, o taip pat pavergtų tautų likimui. Ilustracijai galima priminti, kad vakarų va'stybės matė, kaip Lietuva ir kitos nepriklausomos valstybės tapo neišprovokuotos agresijos auka, kaip ji prieš gyventojų valią buvo sovietizuota, decimuota, depopuluota, kolonizuota, tačiau tos didžiosios valstybės tada neturėjo moralinės drąsos padaryti išva-

das pikto siautėjimui Sovietų Rusijos okupuotose šalyse sudrausti. Įprotis, sakoma, tampa prigimties dalimi. Antai, Atlanto Charta, Keturios Laisvės to paties agresoriaus buvo pamintos ir paniekintos, "tyliai pritariant" kitiems pasirašiusiems. Ir čia pasireiškė moralinės drąsos stoka realizuoti paskelbtuosius principus, o vieton to pasislėpta už spekuliatyvinio pobūdžio apskaičiavimų skydo. Visa tai buvo vakar, šiandieną dalykai yra pakitę, nors tikslingumo argumentai nėra nustumti į šalį, tačiau ne jie, bet idėja laimėti taiką lemia veiksmus bei darbus. Ir dar: daiktai vadinami tikrais vardais.

Kai Vakarų pasaulis tarėsi, jog nuolankumu bei pataikavimu Sovietinei Rusijai galės nusipirkti saugumą ir taiką, mūsų tautos (o taip pat ir kitų tautų) rezistentai — jų valios eksponentai užsienyje, diplomatiniai atstovai, politiniai pabėgėliai, senoji išėivija — visi jie žinojo savo kelią ir juo ėjo, skelbdami "namams ir pasauliui" apie Lietuvai padarytą skriaudą bei reikalaudami savo tautai laisvės ir nepriklausomybės. Tie vyrai, turėdami ir fizinę ir moralinę drąsą, nesidavė nė valandėlei nustumiami į šalį nuo savo kelio kokių nors trumparegiškų apskaičiavimų. Istorija pilna pavyzdžių, kai drąsūs vyrai yra lėmę tautos likimą ar žmonijos gyvenimo eigą. Resistentų eitas kelias šiandieną tapo visų, kovojančių už tiesą ir laisvę, keliu. Šiandieną, galima sakyti, jų pėdomis eina laisvasis pasaulis, įsitikinęs, jog taika ir tvarka gali būti atstatyta tik kovojant dėl jos, o grėsmei priešpastčius jėgą, kitais žodžiais, "jei nori taikos, ruoškis į karą."

Į rezistentų sukeltą srovę išilieja didelės jėgos, labiau apibendrinamos laisvės kovotojų siekimus: įgyvendinti teisingumą, patikrinant laisvę mažam ir duodant taiką visiems.

Dėl to, sprendžiamai valandai artėjant, reikia pasistatyti ir sau didesnius reikalavimus padėti bei talkinti rezistentams. Jau šiandieną reikia parodyti, jog esame verti savo paskirties padėti kovoj: "turime — Tautos Fondo Valdytojo žodžiais, — pasirošti galimiems lemiamiems įvykiams. Turime pa-

PRESBITERIJONU CHORO BERNIUKAI

WILLIAM SAROYAN

(Tąsą iš 5(65) Nr.)

— Tu be abejo esi krikščionis?
 — Man rodos.
 — Ir be abejo presbiterionas?
 — To tai aš nežinau.
 — Tu esi, — tarė panelė, — be abejo, tu esi. Aš noriu, kad tu giedotum Tulare gatvės presbiterionų bažnyčioj — berniukų chore sekantį sekmadienį.
 — Kodėl? — vėl paklausė Pandro.
 — Mums reikia balsų. Mums reikia jaunų balsų. Mums reikia giedotojų. Jis turi giedoti sekantį sekmadienį.
 — Aš nemėgstu giedoti, — pasakiau, — ir aš nemėgstu eiti į bažnyčią.
 — Berniukai, — pasakė panelė Balaifal, — sėskite. Aš noriu su jumis pasikalbėti.
 Mes atsisėdom. Panelė Balaifal kalbėjo su mumis mažiausiai trisdešimt minučių.
 Mes nė vienu jos žodžiu netikėjom, nors iš mandagumo atsakinėjom į visus klausimus taip, kaip žinojom, ji nori, kad mes atsakytume. Bet kai ji prašė mus atsiklausti ir su ja pasimelsti, mes to nepadarėm. Panelė Balaifal ginčijosi dėl to ilgoką laiką, kol nutarė palikti mus ramybėj — momentui.

tikrinti laisvinimo kovai vadovaujantiems veiksnams — VLIKui ir Vykdomajai Tarybai — jų sustiprintai veiklai būtinas materialines sąlygas“.

Mūsų pareiga atliktina tuojau, šiandieną, nes susižinojimui eventualiai sutrikus, mūsų ištiestoji pagalba ranka gali jų nebepasiekti. "Dėl pinigų trūkumo negalima padaryti ir to, kas galima būtų padaryti" sakoma VLIKo atsišaukime.

Mūsų prisiimtą pareigą Lietuvai diktuoja ne vien tėvynės meilė, bet ir gyvenamasis metas: tai įsidėtiną į galvą.

Girdėti, kad vienam kitam mūsų broliui tremtyje darosi sunkiau tesėti duotus apžadus neapleisti prieš teriojamos tėvynės: jis nebetenka kantrybės sulaukti laisvės aušros, ar pavargstęs bežiūrėdamas išvysti paliktą tėviškę, ir netgi yra linkęs užmiršti savo priesaikas. Tokis politinis pabėgėlis yra pasišovęs tapti emigrantu su intencija įsikurdinti krašte, kur naudojasi azylio teise. Tokios mintys galėjo būti suprantamos vakar, tačiau ne šiandieną, kai pasaulis yra sujudęs išnaikinti pikta ir grąžinti žmogui kas iš jo buvo paglemžta. Šiandieną mūsų tautietis, dar vakar buvęs skeptiškai nusiteikęs dėl Lietuvos ateities, apsidairęs aplinkui pamatys, jog jo norėta per anksti pasiduoti nevilties, abejingumo ar pasingumo mintims. Mūsų visų vieta vienos gretose: visi mes reikalingi Lietuvai.

Įsidėmėkime Tautos Fondo Valdytojo kreipimosi paskutinį sakinį:

GAL DAR NIEKUOMET JUSŲ VIENINGA PARAMA LIETUVAI LAISVINTI NEBUVO TIEK REIKALINGA IR VEIKSMINGA, KAIP ŠIUO METU

Tada ji vėl bandė mus paklupdyti, bet mes neklaupėm. Pandro pasakė, kad mes galim nustumti jos vargonėlius kiekvienu metu, ar bet kurį kitą daiktą, bet kad mes nesiklaupsim.

— Gerai, — pasakė panelė Balaifal, — tai užsimerkite.

— Kam? — paklausė Pandro.

— Yra toks paprotys, kad visi užsimerkia, kai kas nors meldžiasi, — atsakė panelė Balaifal.

— Kas meldžiasi? — paklausė Pandro.

— D a r niekas, — atsakė panelė Balaifal, — bet jeigu jūs pažadėsite užsimerkti, aš m e l s i u o s, tik jūs turite pažadėti užsimerkti.

— Kodėl jūs norite melstis? — paklausė Pandro.

— Aš noriu pasimelsti už jus.

— O kam?

— Truputis maldos jums nieko nepakenks. Ar jūs užsimeksite?

— O, gerai, — pasakė Pandro.

Mes užsimerkėme, ir panelė Balaifal meldėsi.

Tai nebuvo trumpa malda.

— Amen, — pasakė ji, — na, berniukai, ar jūs nesijaučiate geresni?

Tiesą pasakius, mes nesijautėm.

— Taip, mes jaučiamės geresni, — atsakė Pandro. — Ar mes galime jau eiti? Kada tik jūs panorėsite pastumti vargonėlius, mes jums pastumsime.

— Giedok, dėl visko, kas tau brangu, — pasakė man panelė Balaifal, — ir pasitrauk nuo kiekvieno blogo draugo, kuris tave kvies gerti.

— Taip, panele, — aš atsakiau.

— Tu žinai, kur yra bažnyčia?

— Kokia bažnyčia?

— Tulare gatvės presbiterionų bažnyčia.

— Aš žinau, kur ji yra, — atsakiau.

— Ponas Šervin tavęs lauks sekmadienį rytą pusė dešimtos.

Aš būvau pagautas.

Pandro nuėjo su manim sekmadienį į bažnyčią, bet atsisakė stovėti chore ir giedoti. Jis sėdėjo paskutinėj eilėj bažnyčioj ir laukė ir klausėsi. Aš pats gi savo gyvenime dar niekad nebuvau buvęs toks nelaimingas, nors ir giedoju.

— Daugiau niekuomet, — pasakiau aš Pandro, kai viskas pasibaigė.

Sekantį sekmadienį aš, žinoma, nepasirodžiau, bet tas nieko nepadėjo, kadangi panelė Balaifal įviliojo mus vėl į savo namus, grojo vargonėliais, giedojo, meldėsi ir aiškiai buvo pasiryžus išlaikyti mane berniukų chore. Aš griežtai atsakiau, ir panelė Balaifal nutarė visą reikalą pagrįsti visai pasaulietiška.

— Tu turi retą krikščionišką balsą, — aiškino ji, — balsą, kuris reikalingas tikėjimui. Tu pats esi giliai tikintis, nors ir nežinai to. Kadangi taip yra, aš tave prašau giedoti m a n kiekvieną sekmadienį. Aš tau m o k e s i u.

— Kiek? — paklausė Pandro.

— Penkiasdešimt centų, — atsakė p-lė Balaifal.

*****
VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS

Aktas

Pietų Australijoje gyvenantieji Lietuviai, susirinkę į Šv. Ksavero salę Adelaidėje, 1951 metų vasario mėnesį aštuonioliktają dieną, švęsti trisdešimt trečiąją LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS Šventę, iškilmingai pareiškia:

1. Tvirtą prisirišimą prie savo T a u t o s kamieno.

2. Pasižadame išsaugoti savo tarpe ir mūsų priaugančioje kartoje Negęstančią Tėvynės meilę, Lie-tuvišką dvasią ir Jos vargų supratimą.

3. Griežtai protestuojame prieš komunistų vykdomą Mūsų Tautos naikinimą.

4. Pilnai solidarizuojame su mūsų Diplomatinio Korpuso, VLIKo ir ALTo vedama Lietuvos laisvini-mo reikalu politika.

5. Lenkiame galvas prieš žuvusius ir žūstančius Lietuvos Partizanus.

Tepadeda mums Aukščiausias.

Surašytas 1951 m. vasario mėn. 18 d. Ade-laidėje, Pietų Australijoje.

(Parašai)

*****
Mes paprastai giedodavom keturias ar penkias giesmes. Jos užimdavo apie pusvalandį laiko, tačiau mes turėdavome sėdėti per visą pamokslą, kuris trukdavo valandą. Vienu žodžiu, neapsimokėjo.

Dėl to aš ir negalėjau atsakyti.

— Septyniiasdešimt penki centai, — pasiūlė panelė Balaifal.

Oraš būdavo tvankus, pamokslininkas nuobodus, nuotaika baisiai slegianti.

— Vienas doleris, — pasakė p-lė Balaifal, — ir nė cento daugiau.

— Doleris su ketvirčiu, — pasakė Pandro.

— Doleris ir nė cento daugiau.

— Jo balsas yra pats geriausias visame chore, — pasakė Pandro. — V i e n a s doleris? Toks balsas kiekvienai tikybai yra vertas dviejų dolerių.

— Aš pasakiau, — pasakė p-lė Balaifal.

— Yra ir kitų tikybų, — pasakė Pandro.

Tas dalykas supykde p-lę Balaifal.

— Jo balsas, — pasakė ji karčiai, — yra krikščio-niškas balsas, ir kas dar svarbiau, yra presbiterio-niškas balsas.

— Baptistai būtų laimingi gauti tokį balsą už du dolerius, — pasakė Pandro.

— Baptistai! — pasakė p-lė Balaifal su tam tikru — net nedrįstu sakyti — įtempimu.

— Jie niekuo nesiskiria nuo presbiterionų, — pa-sakė Pandro.

— Vienas doleris, — pasakė p-lė Balaifal, — vie-nas doleris, ir tavo vardas programoje.

— Man nepatinka giedoti, p-le Balaifal, — aš pa-sakiau.

— Žinoma, kad tau patinka, — ji atsakė, — tau tik tap atrodo, kad nepatinka. Jeigu tu galėtum pa-

matyti savo išraišką, kai tu giedi — juk...

— Jo balsas yra kaip angelo, — pasakė Pandro.

— Aš tave dar sutvarkysiu, — pasakiau Pandro armėnų kalba.

— Tai ne vieno dolerio balsas, — pasakė Pandro.

— Na gerai, — pasakė p-lė Balaifal, — doleris ir penkiolika centų, bet ne daugiau.

— Doleris su ketvirčiu, — pasakė Pandro, — ar-ba mes einam pas baptistus.

— Gerai, — pasakė p-lė Balaifal, — bet turiu pa-sakyti, kad tu žiauriai deriesi.

— Palaukit minutę, — aš pasakiau. — Man nepa-tinka giedoti. Aš negiedosiu nei už dolerį su ketvir-čiu nei už nieką kitą.

— Sutartis yra sutartis, — pasakė p-lė Balaifal.

— Aš nesunitariau, — aš pasakiau, — Pandro su-sitarė. Tegu j i s ir gieda.

— Jis n e g a l i giedoti, — atsakė p-lė Balaifal.

— Mano balsas yra pats blogiausias pasaulyje, — pasakė Pandro nepaprastai išdidžiai.

— Jo vargšas balsas nė dešimties centų nevertas, pasakė panelė.

— Net nė penkių, — pridėjo Pandro.

— Gerai, — aš pasakiau, — bet aš negiedosiu — už dolerį su ketvirčiu ar už ką nors kitą. Man visai nereikia pinigų.

— Tu susitarei, — pasakė p-lė Balaifal.

— Taip, tu susitarei, — patvirtino Pandro.

Aš šokau ant Pandro tiesiog p-lės Balaifal sve-tainėje ir mes pradėjome imtynes. Panelė bandė mus perskirti, bet kadangi ji niekaip negalėjo at-skirti, kuris iš mūsų buvo tas berniukas su angeliš-ku balsu, ji ėmė melstis. Imtynės tęsėsi, kol beveik visi baldai kambary buvo apversti, išskyrus vargo-nėlius. Jos baigėsi lygiomis, imtynininkai gulėjo pa-vargę ir uždusę ant grindų.

Panelė Balaifal nustojo melstis ir pasakė: — Na gerai, tai sekmadienį už dolerį su ketvirčiu.

Man reikėjo kiek laiko, kol aš atgavau kvapą.

— P-le Balaifal, — aš pasakiau, — aš giedosiu chore tik tada, jei ir Pandro giedos.

— Bet jo balsas yra baisus, — pasipriešino p-lė.

— Man nesvarbu, koks jis yra, — atsakiau, — jei aš giedosiu, jis irgi turi giedoti.

— Aš bijau, kad jis pagadins visą chorą, — pasa-kė p-lė Balaifal.

— Jis turi būti chore su manim kiekvieną sekma-dienį, — aš pasakiau, — arba iš to nieko nebus.

— Palauk, aš pagalvosiu, — pasakė p-lė Balaifal.

Ji visą reikalą gerai apgalvojo.

— O jeigu jis tik stovės chore ir n e g i e d o s ? Jeigu jis tik v a i z d u o s giedantį?

— Tas man vistiek, man svarbu, kad jis ten būtų visą laiką, — atsakiau.

— Kiek a š gausiu? — paklausė Pandro.

— Bet gi tu negali tikėtis, kad aš ir tau mokėčiau, — pasakė p-lė Balaifal.

— Jeigu aš ten turėsiu stovėti, aš turiu būti ap-

ATITAIŠYMAS

Pereitam AL numerį, dėl neapsižinėjimo, įsivė-lė dvi korektūros klaidos: 5 psl. eilėrašcio "Stau-gikai" vertime autoriaus pavardė turi būti ne Secon-te De Sisle, bet Leconte De Lisle.

Vasario 16-sios Gimnazija Diepholze

Vasario 16 Lietuvių Gimnazija — I klasės mokinė našlaitė Rūta Lidkutė rašo sakinį, kurs yra ne tik Vokietijoje, bet ir visame pasaulyje gyvenančių lietuvių šūkis.

mokamas, — atsakė Pandro.

— Gerai, — pasakė p-lė Balaifal, — vienas doleris berniukui, kuris giedos ir dvidešimt penki centai berniukui, kuris negiedos.

— Mano yra pats blogiausias balsas pasaulyje, — pasakė Pandro.

— Būk sąžiningas, — pasakė p-lė Balaifal, — pagaliau juk tu negiedosi. Tu tik pastovėsi ten su visais kitais berniukais.

— Dvidešimt penkių centų man per maža, — pasakė Pandro.

Mes pasikėlėm nuo grindų ir pradėjom tvarkyti baldus.

— Gerai, vienas doleris berniukui, kuris giedos, trisdešimt penki centai berniukui, kuris negiedos.

— Tegu bus penkiasdešimt, — pasakė Pandro.

— Na gerai, — pasakė p-lė Balaifal, — doleris

Vasario 16-oji Diepholzo gimnazijoj buvo atšvęsta su ypatingai pakilusia nuotaika. Tai buvo ne tik Vasario 16 minėjimas, bet ir oficialus pačios gimnazijos atidarymas, pavadinant ją: "VASARIO SEŠIOLIKTOSIOS LIETUVIŲ GIMNAZIJA".

Jau išvakarėse gimnazijos ir pradžios mokyklos skautai, pagerbdami žuvusius už Lietuvos laisvę, padėjo vainiką prie stovyklos pastatyto kryžiaus.

Sventės dieną, naujai atremontuotoj gimnazijoj, skoningai papuošta erdvi salė buvo pilna svečių. Joje matėsi iš tolimų vietovių atykę garbingieji mūsų visuomenės vadovai ir vokiečių augšti pareigūnai.

Iškūmes atidarė Diepholzo stovyklos Lietuvių Komiteto Pirmininkas p. Bliumfeldas, kuris nusakė Vasario 16 reikšmę ir padėkojo VLIKui ir PLB Vokietijos Krašto Valdybai, ypač jos pirmininkui ir Švietimo vadovui p. Karaliui už pagalbą steigiant ir išlaikant gimnaziją.

Turiningą kalbą pasakė PLB Vokietijos Krašto Valdybos Pirmininkas Inž. Pr. Zunde. Vokietijoje, jo žodžiais, buvo vienintelė galimybė steigti lietuviškąją gimnaziją, ir ta galimybė buvo išnaudota. Nors sąlygos buvo ir sunkios, bet tikėjimas, kad ši institucija mums yra būtina ir kad lietuviškoji visuomenė ją tinkamai parems, leido sumanytą darbą įvykdyti. Tikėjimas yra būtina sąlyga bet kurio tikslo siekiant. Kaip Prancūzijos Orleano Mergelė, neturėdama jokie gink'o, kaip tik tikėjimą, išlaisvino Prancūziją nuo užėmusio beveik visą kraštą priešo, taip ir mūsų tikėjimas prikels Lietuvą. "Jei gimnazija išauklėtų Lietuvai bent vieną tokio tikėjimo asmenį, jos egzistencija būtų pateisinta. Bet aš tikiu, — pridūrė Krašto V-bos P-kas, — kad tokių asmenų gimnazija duos ir daugiau." Toliau kalbėtojas pažymėjo, kad šia gimnazija lietuvių emigracija pasistatė paminklą, daug patvaresnį ir reikšmingesnį, negu anksčiau Lietuvoje statytieji paminklai iš akmens.

Po Krašto Valdybos Pirmininko kalbos sekė sveikinimai.

t a u. Penkiasdešimt centų t a u.

— Mes pradėdam darbą sekantį sekmadienį? — paklausė Pandro.

— Visai teisingai, — atsakė p-lė Balaifal, — aš mokėsiu jums čia po pamaldų. Tik nė žodžio apie tai jokiam berniukui chore.

— Mes niekam to nesakysim, — pasakė Pandro.

Tokiu būdu, vienuoliktąisiais mano gyvenimo metais aš tapau, daugiau ar mažiau, presbiterionas — ar bent kiekvieną sekmadienio rytą. Tai nebuvo dėl pinigų. Taip atsitiko tiesiog dėl to, kad sutartis buvo padaryta, ir kad p-lė Balaifal visa širdimi buvo pasiryžusi priversti mane giedoti tikėjimo labui.

Kaip tik aš neseniai buvau pradėjęs sakyti, labai įdomus dalykas mūsų krašte yra tas lengvumas, su kuriuo visi — ar bent visi, kuriuos aš pažįstu —

Vasario 16-tosios Gimnazija Diepholze — I-oji klasė darbo metu. Auklėtoja mokyt. Skirpstūnaitė. Pusė šios klasės mokinių yra klaipėdiečiai, geriausių ir atkakliausių Maž. Lietuvos patriotų vaikai.

Atvykęs į šias iškilmes iš Bonn'os Vokiečių Pabėgėlių Reikalams Ministerijos Ministerialrat Dr. Weber, kuris Pirmojo Pasaulinio Karo metu yra 2 metu praleidęs Lietuvoje, perdavė savo ministerio

gali pakeisti savo tikyba, nepadarydami niekam jokios žalos. Kai aš buvau trylikos, aš buvau pakrikštytas Armenų Katalikų Bažnyčios apeigomis, nežiūrint to, kad aš vis dar giedojau presbiterionams, ir nežiūrint to, kad aš pats pasidariau labai skeptiškas visoms išviršinėms religijos formoms ir troškau žūt būt patsai suprasti ir surasti savo nuosavus kelius pas Visagalį. Net po to, kai aš buvau pakrikštytas, aš savo širdyje slėpiau gilų nepasitenkinimą.

Dviem mėnesiam praėjus po mano krikšto, mano balsas lūžo ir mano sutartis su p-le Balaifal buvo nutraukta — tai buvo didelis palengvinimas man ir nepaprastas smūgis jai.

Kas liečia Armėnų Katalikų Bažnyčią Venturos gatvėje, aš į ją nuėjau tik per Kalėdas ir per Velykas. Visą likusį laiką aš keičiau ir keičiau tikėjimus, ir pagaliau nė vienas nepasirodė blogesnis už kitą, taip kad dabar aš, kaip dauguma amerikony, pripažįstu kiekvieną tikėjimą, įskaitant ir manąjį, bet be jokių piktų norų kam nors, nesvarbu, ką jis tiki ar netiki, jeigu tik jis pats yra geras.

Vertė A. K.

vardu sveikinimus gimnazijai, stebėjosi lietuvių atkaklumu kurti čia savąją gimnaziją ir palinkėjo jai sėkmingai vystytis toliau.

VLIKo Pirmininkas prelatas M. Krupavičius sveikindamas pažymėjo, kad laisvę atgausim drauge su kitom tautom, nors tam reikės ir padėti aukų. Tad ir ši gimnazija yra svarbi, kaip idealistinio jaunimo auklėjimo institucija ir turės suvaidinti ne mažesnę vaidmenį, kokį suvaidino Pirmojo Karo metu Voronežo gimnazija. Baigdamas kreipėsi į čia pat sėdintį Dr. Vydūną: "Mielas Vydūne, pasižadėkim: nemirsim tol, kol negrįšim į laisvą Lietuvą! Atjauvėm Tautai savo jaunystę, kūrybą, ir norime parvežti į Lietuvą savo kūnus." Šis kreipimasis išaukė spontaniškai audringą publikos pritarimą.

Toliau, Niedersachsens Vidaus Reikalų Ministerijos Regierungsrat Dr. Geffer sveikino ministerio vardu.

BALFo Direktorius Europai J. Valaitis sveikino lietuvių amerikiečių vardu ir palinkėjo išlaikyti tą gražų lietuvišką kultūros židinį, o Amerikos lietuviai stengsis jam padėti.

Anglijos lietuvis majoras Liūdžius palinkėjo kitą Vasario 16tąją švęsti Lietuvoj, o tuo tarpu lietuviškajam jaunimui išnaudoti laiką mokslui savoje gimnazijoje.

Krašto Valdybos narys Simonaitis pasidžiaugė, kad gimnazijoje yra nemaža dalis iš Mažosios Lietuvos kilusių mokinių ir linkėjo gimnazijai išauklė-

ti jaunimą gerais patriotais.

Latvių visuomenės vardu latviškai pasveikino p. Alksnis.

Paskutinis, entuziastingai visų sutiktas, kalbėjo Dr. Vydūnas, pažymėdamas, kad tauta, kuri ūgdo tikrąjį žmoniškumą, negali žūti.

Baigiamąjį žodį tarė Gimnazijos Direktorius Dr. A. Palaitis. Padėkojęs visiems sveikintojams, karštai kreipėsi į jaunimą, nurodydamas Pilėnų Kuni-gaikščio Margio pavyzdį, kuris parodė priešams, kokia ištvėrmė glūdi lietuvių dvasioje. Ragino, kad Lietuvos Nemuno vingiai ir tėviškės vaizdai nuolat sėktų ir keliant ir gulant ir kad jaunimas visada išlaikytų širdyje skaisčių ir gražų Lietuvos vaizdą. Padėkojo visai eilei gimnazijos rėmėjų visuose pasaulio kraštuose.

Oficialiai daliai pasibaigus, prasidėjo meninė dalis. Čia dar jaunas, vos 3 savaitių, gimnazijos choras, vedamas mok. Janonio, padainavo keturias dainas, tautiškųjų šokių šokėjai, vadovaujami mokyto. Skirpstūnaitės, pašoko 4 tautiškus šokius, keli mokiniai padeklamavo eilėraščių, prie gimnazijos esančios pradžios mokyklos mokiniai tap pat pašoko, vadovaujami mok. Bimbirienės, ir dviem gyvaisiais

paveikslais programa baigėsi.

Iškilmingai suskambėjo iš visų krūtinų Lietuvos Himnas ir šventės dalyviai pradėjo skirstytis, išsinešdami naujo pasiryžimo nugalėti klišius ir ištvėrti.

Iškilmės buvo filmuojamos ir perimtos į plokštelės radijo transliacijai. A. V.

REDAKCIJOS PRIERAŠAS. — Australijos lietuviams tenka globoti pati pirmoji gimnazijos klasė, kurios dvi nuotraukas čia talpiname. Viso klasėje yra 17 mokinių ir klasės auklėtoja. Mes kviečiame tautiečius, kurie dar neišsijungė į rėmėjų eiles, tuoj pat išsijungti. Ypač mes kviečiame lietuviškąjį jaunimą, kuris dar pats neseniai buvo mokyklos suole tremties gimnazijoje, pasekti Heidelbergo (Vic.) ligoninėje dirbančių lietuvių pavyzdį ir gyvai atsiliepti į lietuvių moksleivių. Vokietijoje pagalbos šauksmą.

Mėnesinis įnašas vos 5 šilingai (kas gali siunčia daugiau). Geriausia siųsti Postal Notomis, kas mėnuo arba už kelis mėnesius iškart. Surinktus pinigus mes tuojau siunčiame pagal paskyrimą.

“Amerikos Balsas“ lietuviškai

NEW YORK, N. Y.

1951 m. Vasario 16 d. Voice of America pradėjo kasdieninę penkiolikos minučių transliacijos programą lietuviškai į Lietuvą.

Ta proga Lietuvos Ministras J. A. Valstybėse Povilas Žadeikis, lydimas Vice Konsulo Aniceto Simučio, vizitavo Tarptautinių Transliacijų Skyriaus Viršininką Foy D. Kohler, kurio jis buvo pakviestas išklausti pirmąją transliaciją ir įteikė jam tos transliacijos programą.

Po radio ekskursijos į Lietuvą, laike priešpiečių Plaza hotelyje, Ministras Žadeikis padėkojo visiems Voice of America pareigūnams ir visiems tiems, kurie vienu ar kitu būdu prisidėjo prie to reikšmingo fakto, kad šiandien, minint Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 33-čią sukaktį, Amerikos Balsas prabilo lietuviškai. Lietuvos Ministras tarp kitko pasakė, kad jis klausydamas Amerikos Balso lietuviškai per penkiolika minučių nepastebėjo jokios klaidos, todėl jis manas, kad šituo tiesos įrankiu pavyks prasiskverbti pro ge'ezinę uždangą ir pasiekti lietuvių ausis anoj pusėj tos uždangos. Be to, jis pareiškė, kad vartojant šį tiesos įrankį bus patarnauta žmonišku-

mui ir laisvės gražinimui lietuvių tautai, kurios ji neteko per kaimyno agresiją; tokiu būdu šiuomi bus prisidėta prie atėjimo taikos, kuri galima tikrai įgyvendinus teisę ir teisingumą ir sugražinus Nepriklausomybę Lietuvai, kurios ji neteko ne iš savo kaltės.

Į Lietuvos Ministro žodžius atsiliepė Amerikos Balso vedėjas iš reikšdamas viltį, kad Lietuvai yra lemta susilaukti tikrosios laisvės.

Priepiečiuose dalyvavo Tarptautinių Transliacijų Viršininkas Foy D. Kohler, Valstybės Departamento Pabaltijo Reikalų Skyriaus Viršininkas Dr. Harold C. Vedeler, Amerikos Balso Šiaurės Europos Skyriaus Viršininkas Robert A. Bauer, Tarptautinių Transliacijų Operacijų Skyriaus Viršininkas Alfred Puhana, Valstybės Departamento Vašingtone Visuomeninių Reikalų Rytų Europos Skyriaus valdininkas Joseph Kolarek, Vac'ovas Sidzikauskas, pulk. Kazys Grinius, Povilas Labanavskas, Juozas Bolevičius ir Lietuvos vice konsulai New Yorke Vytautas Stašinskas ir Anicetas Simutis.

Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvių minėjimo antroje dalyje vasario 17 d., buvo perduoti per Voice of America šių gerbiamų asmenų žodžiai: Lietuvos Užsie-

ninės Diplomatinės Šefo Stasio Lozoraičio; Amerikos Lietuvių Tarybos Pirmininko Leonardo Simučio; Amerikos Liet. Tarybos Gen. Sekretoriaus Dr. Pijaus Grigaičio ir Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Pirmininko Monsinjoro Mykolo Krupavičiaus

Transliacijos lietuviškai duodamos iš New Yorko kasdien vienuoliktą valandą ryto ir Lietuvoje girdimos septintą valandą vakare. Transliacijos siunčiamos tokiomis bangomis (kilocycles): 21,650; 21,580; 21,570; 21,520; 17,850; 17,780; 15,230; 9,540; 7,250; 6,140; 6,080; 11,630; 11,790; 9,700; 9,615. L. G. K.

IR RUSAI ŽINO

Kaip žinoma, turkų vienetai naršiai kovoja Korėjoje. Jų narsumu senas turkas kaimietis nesistebi: "Mes žinome, ko yra verti mūsų sūnūs, bet mūsų draugai amerikiečiai nežinojo ligi šiol. Dabar žino ne tik jie, bet ir rusai."

NESUSIPRATIMUI IŠVENGTI.

Dr. H. C. Urey, atominės energijos tyrinėtojas: "Reikėtų aiškiai pareikšti, kad, jei rusų armija pajudės Europoje, mes numesime a-bombų į Maskvą. Tuo bus išvengta nesusipratimų."

— Rytų Vokietijos (rusų zonoje) kariuomenė gavo iš Rusijos 2.000 lėktuvų.

ENGLISH SECTION

A Day with the Guerrilla N. C. O. School

By DAUMANTAS

Officer of the Lithuanian Liberation Army

(Continued)

LIAISON MAN

Now followed a short rest period before the training was resumed. The men dispersed in small groups to talk or to sing softly.

Our liaison man, Arturas, arrived.

He informed us that the "Activ" was raging in a village not far from the camp; the Ivans were seizing grains in excess of the compulsory quotas. The faces of the men darkened: how will the residents and their "forest brethren" live through the winter and spring until the next harvest when the last grains will be swept out of the farmers' granaries?

Arturas noticed the uneasiness of the men. He gripped his oaken walking stick, inhaled two strong whiffs of his pipe and said:

"Men, we'll manage somehow. As long as God shall save us from deportation to Siberia by these "rupūžės"... Siberia is very wide... Why do they rush their quotas and seizures? They'll take everything and then we'll be without bread. These

damned lice-infested skunks want us to expire the sooner... Only yesterday, in another village, wherever the farmer was short of one pound of his butter quota, they took away his cow. What do the "stribas" care that this cow was feeding five children?"

A shrill whistle interrupted the men: trainees were summoned for theoretical instruction in "the auditorium." Arturas completed his talk to the men of the Supply Platoon. We all knew that Arturas' three daughters had been exiled to Siberia and only the youngest one, Janė, survived the ordeal thus far. But — nearly every family had lived through a similar situation.

After making his report to the Superintendent, Arturas slowly moved out of the camp. Just before he entered the dense woods, he murmured something with great determination, knocked the pine tree with his stick, and disappeared.

My eyes watched him melt into the distance. He was our irreplaceable liaison man and intelligence gatherer. He was about 70 years old. He always managed to slip through encirclement and

Australijos vaizdelis

to save the secret orders and literature. Not by a hair of his beard would he show fear when the MGB-men go through his well worn longcoat. Thereafter, he would strike the automatic of one of the searchers and say: "Let's exchange, comrade — musket like that would be handy for me to hunt skunks with"... The Russians never suspect that he is an "agent of the bandits..." and that they were "skunks" to him...

INVOLUNTARY VOLUNTEERS

Camp life again returned to normal. In the kitchen area, four men were peeling potatoes under the alert eyes of Inžinas: the men were caught whispering after "taps" last night. The rest of the trainees, seated in the clearing ("the auditorium") learned the intricacies of modern automatic weapons, disciplinary rules, operational planning, etc.

My attention was diverted to an elderly woman and a girl of 15 busily cooking our noon meal. A few days ago the two females had strayed into our camp while berry picking. The little girl's brother was a "strib" with the Russians, and it was safer to detain them in our camp until we moved elsewhere. The woman showed much surprise when she first saw us.

A resident of a nearby town, she did not realize the true objectives of the guerrillas. In the fall of 1946, several dozen Freedom Fighters had called on the town, crushed all of the resistance points of the Russians, destroyed the resisting Ivans, took what they needed and retired. Before the raid, and occasionally afterward, she saw some bodies of the "bandits" being mistreated in the town square. But she did not suspect why the Russians freely piled scythes on the corpses, "reined" the faces with rosaries, cut crosses and Gediminas Towers on the backs of the corpses, dragged and

kicked the bodies for weeks... Presently the old woman seemed to be happy with us "bandits".

Each evening when the men tidied up their equipment and weapons and lined up for evening inspection, she would unobtrusively stand against a tall spruce tree. Tears flowed down her wrinkled cheeks as she recited with us the words of our evening prayer:

"Lord, Thou Who created nations and Who fired their aspirations for freedom, restore, we beg Thee freedom to our country... Give us strength to carry on our hard lot as guerrillas... Saint Casimir, lead us in combat, as you in olden days miraculously led our ancestors..."

As the last echo of our Prayer died away, the old woman would not retire for long time. She lingered at the foot of the spruce tree, listening to the muffled songs of the men seated around the campfire.

"Glow, glow, dear little flame,
Join us in our song
As in the forest fastness vanishes
Another day of worry and combat..."

She wept profusely whenever Rymantas in his ringing tenor expressed the bitter longing of all our men:

"Evening came to the forest,
And longing came to us,
As through the gentle birch branches
Softly waited the Wind from Home...
In dense forests beasts are sleeping,
Birds rest on the branches too.
But lonely men are wakeful —
Our hearts are longing for our Homes..."

The woman soon became accustomed to our rugged camp life. Scrupulously she did the work assigned to her in the kitchen area. Today she was especially diligent — she knew that we were expecting guests.

THE MAN WATCHES RUSSIAN BORDER AND IS WATCHED

KIRKENES, NORWAY. — I stood on a hilltop at midnight and looked south into the Soviet Union.

The hilltop is just outside the lumber town of Evenes, a Norwegian enclave east of the Pasvik River which marks most of the 110-mile frontier between Norway and Russia.

Here along this sealed frontier there is night, the darkness of suspicion and distrust, an armed border. The iron curtain is made of wooden barricades and barbed wire. It is transparent. But it might as well be sheet metal and opaque. It is impenetrable.

Russians Miss Nothing

At two other points along this wedge of Russian territory I saw the frontier. We came to a fork in the road along a large lake. A barricade was thrown across the road.

A non-man's land intervened between the Norwegian line and the Russian. Just behind the Russian barrier was a white sentry box, giving a sweeping view of the approaches. Nothing, my Norwegian friends told me, is missed by the Russians. Our appearance at three points would be dully re-

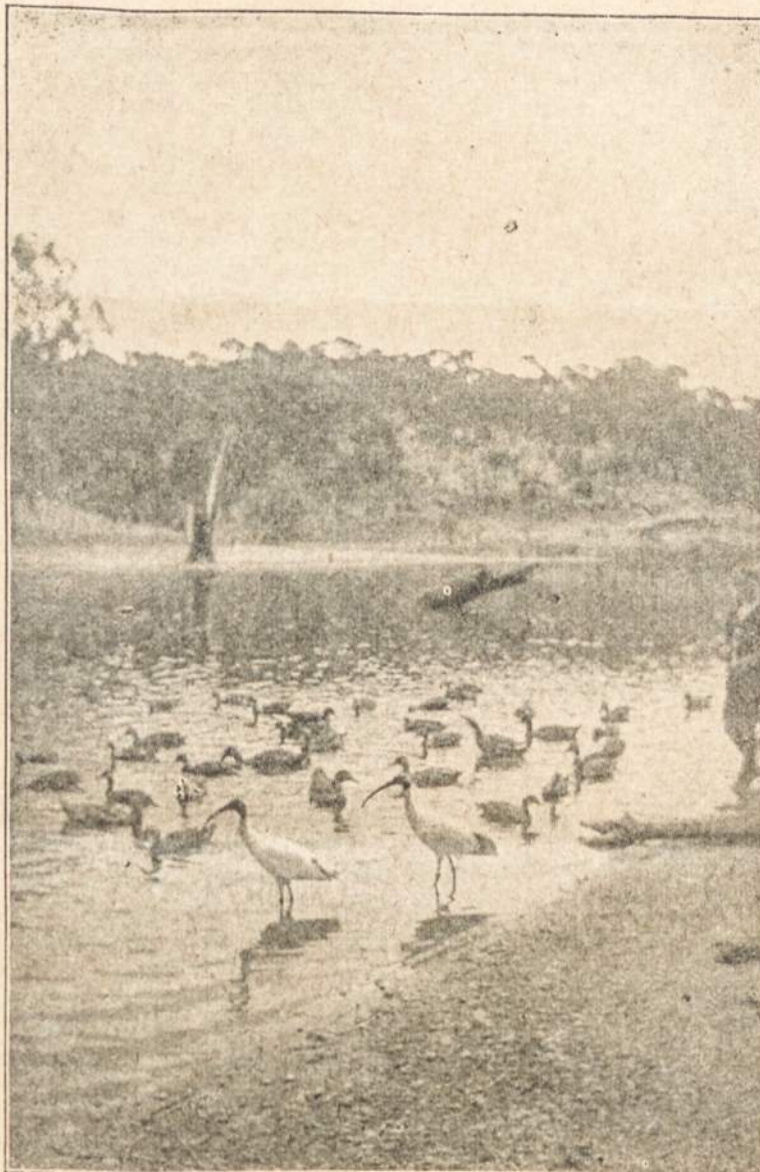
ported and described. Now did they know? Easy. We Norwegians do the same activities on the Russian side, they said.

There was a scruffing of feet up the road. A Norwegian sentry sauntered into view, bayoneted rifle over his shoulder. We got into conversation. He patrolled a few meters of this road for four hours. All the troops on the frontier are sent up for only two weeks. The life is too strenuous. Constant vigilance cannot be kept up for longer periods. There is a continuous change of personnel. This lad was from Hammerfest and he didn't like his job. Awful lonely, though, and he was glad to see us.

Pictures? Well, Now

Pictures? Well, no law against it, but why do it? The Russians will complain and there will be a border meeting demanded to protest. A new police force is soon to move in to put into effect a new law which prohibits any but border resisters from taking either cameras or weapons of any description within one kilometer of the frontier. Penalties for violation are several.

Later, on a lonely road carved out of a mountain

Paukščių karalystė

side, at a place called Skafferhullet, we came right up to the border. The white and yellow Norwegian marker here was only two feet from the red and green Soviet marker which was decorated with an embossed metal coat of arms. Nice souvenir, I thought. But then a crackling in the brush made it clear that here, too, we were under observation and souvenir collecting was out.

The Russians are extremely careful not to be observed. If they see a Norwegian watching them they will duck down. The Norwegians make no attempt at concealment and they think the Russian attitude pretty silly. Here at Skafferhullet a deep trench was dug across the road, an indication that the Russians entertained no idea that it might be used again in the near future.

Cows Also Cross Border

The Norsemen don't dig entrenchments. All they did is post notices on their markers such as the one

translated by a friend:

"Notice. It is strictly forbidden to cross the border between Norway and the Soviet Union or to destroy or put marks on the border posts.

"Whoever crosses the border risks being shot or arrested".

Yet people do cross the border. So do cows.

After looking at the barricades tourists sometimes will wander into the near-by fields picking berries. Before they know it they are surrounded by a group of Russian soldiers. It takes at least two weeks to get them back. It takes as long as to get a cow.

A Norwegian lieutenant colonel will meet a Russian lieutenant colonel at Storskog, a little settlement on the river. The Russian must always pass requests back to Moscow. Then the people are put across the frontier without comment or a Russian private leads bossy up by the halter, under a white flag, and says, "Here's your cow."

WORDS

to watch — sekti, daboti
 hilltop — kalvos viršūnė
 lumber town — medžio pramonės miestas
 enclave — žemės ar teritorijos plotas, įsikūšęs į svetimą teritoriją
 sealed — uždarytas, užantspauduotas
 suspicion — įtarimas
 distrust — nepasitikėjimas
 barbed wire — spygliuota viela
 transparent — permatomas
 opaque — nepermatomas
 impenetrable — nepraeinamas
 point — taškas, vieta, punktas
 wedge — pleištas, pleišto pavidalo teritorijos įsiterpimas.
 fork in the road — kelio išsišakojimas
 lake — ežeras
 across — skersai
 no-man's land — niekieno žemė
 sentry box — sargybinio būdelė
 approach — priėjimas, artėjimas
 dully — tinkamai
 activity — veikla
 bayoneted rifle — šautuvas su užmautu durklu
 strenuous — varginas
 constant — pastovus
 vigilance — budrumas
 continuous — nuolatinis, tęstinis
 the lad — bernas, vyras
 awful — labai
 lonely — vienišas

picture — fotografija, paveikslas
 complain — skųstis
 to put into effect — įgyvendinti
 to prohibit — drausti
 border resident — pasienio gyventojas
 camera — fotografijos aparatas
 weapon — ginklas
 penalty — bausmė
 violation — pažeidimas (įstatymo)
 severe — sunkus
 to carve out — išskaptuoti, iškirsti
 Norwegian marker — Norvegijos sienos ženklas
 coat of arms — valstybės ženklas (herbas)
 crackling — traškėjimas
 under observation — sekamas
 to collect — rinkti, paimti
 extremely — nepaprastai
 careful — rūpestingas
 to duck down — pasilenkti, pasislėpti
 to attempt — bandyti, kėsintis
 to conceal — nuslėpti
 attitude — laikysena
 silly — kvaila
 trench — griovis
 indication — ženklas, nurodymas
 to entertain no idea — nė nemanyti
 to dig — kasti
 to pick berries — rinkti uogas
 to surround — apsupti
 settlement — vietovė
 without comment — be paaiškinimų
 private — grandinis

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

Kariniai pasiruošimai Lietuvoje.

Įtakingas Čikagos dienraštis "Chicago Sun Time" įsidėjo konsulo dr. P. Daudžvardo pareiškimą apie karinius Sovietų pasiruošimus jo okupuotoje tėvynėje. Rusija aktyviai ruošiasi III-jam karui, rašo laikraštis. Prasidėjus Korojos veiksmams, sovietų kariniai vadai išleido daug naujų įsakymų Pabaltijo kraštuose ir Prūsijoje, visu pajūriu įvesdami karo lauko teismus. Sovietų armija perėmė visą geležinkelių susisiekimą, o civilinius geležinkelinius atleido.

Taip pat užimti visi Baltijos valstybių aerodromai: bombonešių junginiai dabar iš Minsko yra perkelti į Kauną, benzino ir naftos atsargos sukrautos rūsiuose tarp panerių kalnelių, netoli Vilniaus. Visa eilė Sov. žemyno armijos divizijų iš Centrinės Rusijos pakeitė Sovietų okupacines įgulas Lietuvoje. Pašaukti 1932 m gimę vyrai, o jaunimas greičiausiai bus mobilizuotas į darbo batalijonus.

Stalino saulė ir lietuviškoji tikro-

vė

Vad. LTSR Aukšč. tarybos prezidiumo pirmininkas J. Paleckis negalėdamas atsidžiaugti Stalino saulės dovanomis, 1950 m. Tėvynės Balso Nr. 49 apie ją taip samprotauja: "Visa tai apie ką svajojo lietuvių tauta visos tos puikišios Stalino konstitucijos įrašytos teisės į darbą, į mokslą, į poilsį, į nemokamą gydymą, į ap rūpinimą senatvėje — visos jos įgyvendintos mūsų respublikoje. Lietuvių tauta plačiai naudojasi šiomis teisėmis kurdama laimingą gyvenimą."

Tačiau kiek tokiuose pareiškimuose, kuriais reikia manyti ir pats autorius netiki, jei jis yra iš tikro jo autorius, esama tiesos, parodo kad ir šis paprastas pavyzdys, paskelbtas "Tiesos" Nr. 304 Jurbarko rajono socialinio skvr. vedėjos Albinos Butkūtės: "Br. Jurevičius, kuris nuo 1945 m. iki 1950 m. dirbo Vilkijos tarybiniam ūkyje, susirgo plaučių džiova ir jam turėjo būti paskirta pensija Pensijos paskyrimui Jurevičiui

trūko tikslai vieno dokumento apie jo paskutinių 12 mėn. uždarbį, prieš nutraukiant darbą Vilkijos taryb. ūkyje. Ir čia prasidėjo nesibaigiantis susirašinėjimas."

"Raštai ėjo po rašto į tarybinio ūžio direktorių, į Vilkijos Vykdomojo Komiteto pirmininką, Kom. partijos Vilkijos rajono k-tą, ect. ir rezultatai — pil. Jurevičius dėl tokio užvilkinimo neteko 3 mėnesių pensijos." Kitur džiova gydoma sanatorijose, tuo tarpu bolševikai ją nori "likviduoti" pensijos paskyrimu (o kokia ta pensija — karstui lentoms nepakaktų!)

Kas kita Paleckiu: jis ir nuotraukoj gerai atrodo. Tačiau ar ir jam pačiam neateis eilė, kaip atėjo daugeliui kitų, kad ir už į draudžiamųjų knygų rubrikon patekusią jo parašytą "SSSR mūsų akimis?" Ir ar nepasijus ir jis kurią dieną laimingesnis, galėdamas pasiekti, kad ir tuos keikiamus Vakarais, kaip kad padarė šimtai tokių kaip jis, arba norėtų padaryti, tik negali. Ten nors ir nešildo Stalino saulė, bet būtų ir šilčiau ir saugiau.

MUSU MAZIESIEMS

Redaguoja Teta Rūta

Nemunas

— Kur, ta-ta, esi matis touke groužybę kap mana giminie. Jau tų mūsų pašlaičių gražums... Net gailo man, kad palikau... Ir seserikės gailo — nubiega į šiaurę, nabagikie. Nemunai, važiuokem į šiaurę — mažum da pagausma Ventą.

— Tik kantrybės, — ramina varna, — tu dar su Venta susitiksi..., — o Nemunas tik trumpai atsako, nesileisdamas į kalbas:

— Ne, Dubysa, kas prie manęs prisijungia, tas mano įsakymų klauso.

Dubysa dar nori purkštauti, bet greit nusiramina.

— Nerie, Nerie, ar tu dar girdi mane? — staiga sujunda baltoji varna.

— Girdžiu... o kas? — atsako iš gilumos pavargęs, bet skaidrus balsas.

— Žiūrėk, Nerie, čia supils žmonės piliakalnius ir kausis su priešais. Veliuona vadins jie šią vietą. Ir čia žus tasai, kuris ant tavo kranto bus pastatęs Kunigaikščių Miestą. Degs laužai, ir raudotojų ašaruvės bus pilnos lig kraštų. Bet jokios traudos jo nebeprikelis...

Atsidūsta Nemunas — tiek daug sunkių valandų paskirta jo tautai! Bandymo valandų, iš kurių ji išeis tvirta ir pasiryžus.

Daug kartų dar mini baltoji varna kovas ir pilis, kurios dar bus ten pastatytos — Raudonės, Gelgaudo, Jurbarko ir daug dar mažesnių.

Mituva, jau nuo Veliuonos bėgusi lygiagrečiai su Nemunu, nebeišlaiko ir staigiu posūkiu neria į jį. Nemunas jos net nepasveikina. Jis darosi išdidus ir atstumiantis. Bet Praamžis nemėgsta išdiduolių, ir Nemunas pasijunta besas iš visų pusių apsuptas balų. Jo krantai lygūs ir negražūs, o balos kvėpia dumbliu.

Nemunas raukia nosį ir nori ko greičiau išbėgti iš tų balų, bet... nepajėgia. Jam reikia naujų jėgų, naujų srovių.

Jis ilgai kovoja su savim, bet galų gale nutaria šauktis pagalbos. Į šiaurę ir į pietus jis išsiunčia šarkas, gegutes, zyles, strazdus ir genius su žinia:

— Skubėkite, upės! Nemunas jus kviečia! Prisijunkite prie jo — prie galingiausios krašto upės!

O šarka-patarška patyloom dar prideda:

— Nemunas paseno... Nebepajėgia vienas baigti kelio...

Nemuno šauksmą išgirsta Šešupė. Pasitelkusi Pilvę, Novą, Pentą ir Jotiją ji jau seniai nori įsilieti į Nemuną, bet nedrįsta — toks išdidus ir atšiaurus jis pasidaręs. Bet dabar, išgirdusi paukščių skelbiamą žinią, ji pasuka į šiaurę, ir Nemunas ją labai mandagiai sutinka.

Šešupės srovė Nemuną sujudina, bet ir tų jungtinių jėgų dar neužtenka išsikrapštyti iš balų krašto. Jau Nemunas nori pakartotinai siųsti pasiuntinius, bet iš šiaurės atskuba Jūra. Ji su savim atsi-veda Šaltuoną.

Dabar visi vandenys spustelia ir įsigriaužia tarp

kalvų. Jiems tenka giliai raustis, nes kalvos yra aukštos, bet Nemunas su džiaugsmu dirba atgavęs jėgas. Jam smagu plauti kalnų papėdes ir stebėti besistiepiančius medžius. Jis praplaukia pro Rambyno kalną ir vėl plaukia lygumomis.

— Čia stovės Tilžės miestas, — sako baltoji varna, — aš matau ryšulius knygu... jos eina į tavo tautą, pas tavo žmones... knygos ir knygos... Iš jų sklinda didelė šviesa...

Nemunas jos neklauso, nes staiga jis išgirsta daugybę užmirštų balsų. Jo viduje kažkas nerimauja, barasi. A, dabar jau galima juos suprasti.

— Kai reikėjo, tai tu mus šaukei, — pyksta Jūra, — o kai išlindai iš balų, ir vėl su mumis nekalbi.

— Nesibark, — ramina Šešupė, — Nemunas neturi laiko kalbėtis, jis galvoja, kur dabar plaukti.

— Tegų manęs pasiklausia, jei nežino — aš jau seniai viską apgalvojau, — niūriai atsiliepia Nevėžis.

(Bus daugiau)

UŽDAVINIŲ KONKURASAS

(Konkurso sąlygos paskelbtos AL 4(64) Nr.)

Uždavinys Nr. 5

(Vert. 2 taškais)

Vyro vardas aš esu
Daug mane nešioja,
Jeigu pirmą raidę keisi
Kūno dalim stoju.
Antrą kartą keisi raidę
Muzikoj girdėsi,
Trečią kartą ją pakeitęs
Taip vadinsi svečią.

Dėdė C.

Uždavinys Nr. 6

Išvardinkite Lietuvos miestelius ar kaimus, kuriuos galima tiesiog dėti ant stalo ir valgyti, nurodydami apskritį. **Už kiekvieną pavadinimą po 1 taš.**

Atsakymus siųsti Tetai Rūtai Australijos Lietu-
vio adresu.

Uždavinių sprendimus atsiuntė: Nijolė Vilkelytė, Rimantas Žitkevičius, Julija Vinevičiūtė, Rimas ir Algis Dičiūnai, Daiva Labutytė.

Sekančiame Australijos Lietu-
vio numeryje bus paskelbta, kiek kas laimėjo taškų.

MIELI BIČIULIAI,

Jūs galite man ne tik uždavinių sprendimus siųsti, bet ir šiaip parašyti ką veikiatė, ar apylinkėje yra daugiau lietuvių vaikų, ar esate susiorganizavę, kaip sekasi mokykloje. Gal turite kokių pageidavimų dėl savo skyriaus? Viską parašykite, nesivarždami dėl klaidų — ir aš klaidas darydavau... Man bus įdomu ir malonu žinoti, ką jūs galvojate apie savo skyrių laikraštįje.

Jūsų TETA RUTA

Redaguoja vyr. sktn. A. Krausas

Kazimieras Karalaitis prie Katedros, Vilniuje

K. Bradūnas

PRIE ŠV. KAZIMIERO KARSTO

Aš pirmąkart prie Tavo karsto
O lūpom žodžio nerandu...
Ten Tau dangus po kojų barsto
Palaimintos šalies žiedu

Mane čia žemė prisirišo,
Pakirpo man sparnus narve —
Kada ir vėl, kada sugrįšiu,
Kokiais keliais man į Tave?

Gal tų šventųjų kaulų dulkės
Užkris man galvą nejučia,
Ir laime virs dienų kančia?

Gal angelų to balto pulko,
Aukštybėn nešančio Tave,
Sparnai tyliai palies mane...

ISTEIGTAS "LIEPSNOJANČIOS LELIJOS" ŽIDINYS

Apjungti ir įtraukti į skautišką veiklą ir vyresnio amžiaus skautams įsteigta "Liepsnojančios Lelijos" Brolija, Melbourne tos brolijos pirmasis židinys jau įsteigtas. Po dviejų vyresnio amžiaus skautų sueigų baigtas židinio organizavimas. Paskutiniuosius sueigos metu buvo priimtas židinio statutas, vyr. sktn. A. Krauso ir vyr. yalt. Alg. Raulinaičio paruoštas. Senieji skautai pasiryžo dirbti ir stovėti mūsų priaugančios kartos auklėjimo sargyboje. Židinio tėvūnui išrinktas vyr. sktn. A. Krausas, kanceleriu Rimas Špokevičius. Vasario 25 d. pasaulio skautybei apmąstyti buvo sušaukta tradicinė židinio sueiga. Joje dalyvavo ir seserijos atstovės. Sktn. B. Dainutis, rajono vadas, skaitė paskaitą apie pasaulio skautybę. Dvylika židinio narių užsisakė "Skau-

tų Aidą" visiems metams. Židinio broliai pasižadėję paremti vyčiavimo konspektą išleisti.

PRAPLEČIAMAS SKAUTŲ AIDAS

Nuo Naujų Metų Skautų Aidas redaguojamas vyr. sktn. Stp. Kairio. Metų pabaigoje įvyko gaušingas lietuvių skautų suvažiavimas Kanadoje. Jame apvarstyta daug aktualių klausimų. Nutarta skautiškąją spaudą sustiprinti ir praplėsti. Prašome brolius siųsti žinučių ir straipsnių šiuo naujuoju adresu: A. Krausas, 24 Grandview ave., Maribyrnong W3, Vic.

MUSŲ VYTIS

Taip pat praplečiamas akademikų skautų biuletenis "Vytis", kuris nuo N. Metų pavadinamas "Mūsų Vyčiu." Laikraštį redaguos tas pats redaktorius sktn. B. Kviklys, bet jo turinys bus praplėstas, taikant jį ne vien skautams akademikams, bet ir skautų, čių vadams bei skautams vyčiams ir vyresniojioms skautėms. Jo prenumerata pusmečiui 12 šil. Australijoje. Užsakymų ir kitais MV reikalais kreiptis: V. Stasiškis, H. C. Scheyville, via Windsor, N. S. W.

RUTOS KNYGŲ LEIDYKLA

Psktn. Pr. Enskaičio spaustuvė ir knygų leidykla yra numaciusi leisti visą eilę skautiškų ir neskautiškų knygų Kanadoje. Šiuo tarpu "Prošvaistės" vardu leidžiamos keturios mūsų rašytojų knygelės. Pirmuoju "Prošvaistės" leidiniu išeina Vytauto Tamulaičio "Raguvos malūnininkas". Šioje apysakoje meistriškai vaizduojamas 1863 m. sukilimas. Vaizduojamasis laikotarpis primena dabartinį laiką. Prislėgta tauta purtėsi, norėdama atgauti laisvę, nenustojo ryžto ir pralaimėjus, kol po pusšimčio metų ją atgavo. Apysaką sudaro 64 psl., dail. Žilinsko gražiai iliustruoti.

TORONTIEČIAI BROLIAI NESNAUDŽIA

Torontiečiai skautai ir skautės uoliai prisideda prie visuomeniško darbo savo paslaugomis ir įvairiais patarnavimais rengiant šventes, minėjimus, rinkliavas ir kt. Neseniai jie paaukavo Tautos Fondui 97 dol. 96 ct.

STATOMI VADIJOS RUMAI

Viktorijos Australų Skautų Sąjunga turės gražius rūmus Melbourne. Gubernatorius Sir Dallas Brooks paskyrė 50,000 svarų Australų Skautų Vadijos rūmų statybai. Šiuo metu Viktorijoje yra 20,000 skautų, o tik 1700 vadų. Turėdami erdvų ir didelį pastatą, lengviau praplės savo veikimą ir paruoš didesni skaičių vadų.

MES AUSTRALIJOJE

PARODOS ATGARSIAI

Neseniai Canberroje atidarytoji visų naujųjų australų meno paroda, kuri bus kilnojama ir po visus kitus didžiuosius Australijos miestus, pereitą savaitę buvo rodoma Adelaidės kai kurių didžiųjų kino teatrų apžvalginėse kronikose. Pažymėtina, kad šiose kronikose buvo rodoma beveik išimtinai vien lietuviškasis skyrius: tautiškais rūbais aprengtos lietuviškos dvi lėlės, lietuviški kryžiai kilimai ir kt. eksponatai, kurie kino žiūrovams, dėl savo didelio meniškumo, padarė didelį įspūdį.

Ant viso skyriaus matėsi didelis užrašas: "Lithuania."

Ta pačia proga filmos duoti komentarai pažymėjo, kad tai yra kūrinys naujųjų australų, atsivežusių į šį kraštą iš senojo pasaulio savo šimtmečių kultūrą ir tęsiančių Australijoje savo per kartas paveldėtus meno gabumus.

GEELONGAS (Vic.)

— ALB Geelongo apylinkė pradėjo antruosius savo gyvenimo metus. Senoji apylinkės valdyba savo veikimą baigė suorganizuodama išvyką į Adelaidės lietuvių vaidintojų Melbourne pastatytą "Sudrumstąją Ramybę". Apie 90 Geelongo lietuvių gavo progos pirmą kartą Australijoje pamatyti lietuvišką vaidinimą, kuris visiems padarė gilų įspūdį ir jie liko labai tlėkingi Adelaidės vaidiloms už jų darbą ir pasišventimą.

— Š. m. sausio 28 d. įvyko visuotinas metinis ALB vietos apylinkės susirinkimas. Senoji valdyba padarė savo veikimo apyskaitą ir buvo išrinkti valdomieji ir kontroliniai apylinkės organai.

Iš vald. sekr. St. Čižausko ir išd. K. Mockaus pranešimų matyti, kad senoji valdyba esamomis sąlygomis yra daug padariusi, padėdama pastangų suorgani-

zuoti Geelongo lietuvių koloniją, surengdama tautos švenčių progomis minėjimus, priimdama Melbourno lietuvių sporto klubo iškilą ir padėdama jų choro bei tautinių sokių grupes pasirodymui, parasydama Australijos ir Amerikos atitinkamoms žinyboms raštus dėl lietuvių tautos genocido ir lietuviškų valandėlių įvedimo per Amerikos Ba.są, įgydama du sklypus kolonijos reikatlams, suorganizuodama selpimą 3 lietuvių padegėlių šeimoms ir padėdama įsisteigti sporto klubui ir skautų draugovei.

Susirinkimas išrinko naują valdybą, kuri pareigomis taip pasiskirstė: pirm. Algirdas Grigaitis, vice-pirm. V. Raginis, sekr. Liudas Barkus, išd. Kazys Šimkus ir vald. narys Kazys Šinkevičius.

Rev. Komisija išrinkta ši: pirm. Vyt. Vaitkus ir nariai: Al. Bratanavičius ir Z. Bielkevičius. Į garbės teismą išrinkti: pirm. K. Mockus ir nariai Elzė Migšytė ir Mečys Davalga.

Naujosios vald. adresai yra šie: pirm. — A. Grigaitis, 6 Victoria St., North Geelong, Vic. ir sekr. L. Barkus, 13 John Pl. East Geelong, Vic.

— Vasario 16 d. minėjimas Geelonge įvyko vasario 17 d.

10 val. šiaurės Geelongo katalikų bažnyčioj įvyko pamaldos, kurias atlaikė ir gražų patriotišką pamokslą pasakė iš Melbourne atvykęs Kun. Vaseris. Vakare, 5.30 val. šv. Petro ir Povilo parapijos salėje įvyko iškilmingas minėjimas, kurį atidarė vald. pirm. A. Grigaitis. Turiningą, daug gražių minčių iškėlusią paskaitą skaitė Pr. Zenkevičius.

Prie papuoštos tautinėmis vėliavomis ir Vytim scenos 100 lietuvių, dalyvavusių minėjime, giliai pergyveno mūsų tautos ir valstybės tragediją, prisiminė žuvusius dėl laisvės ir kenčiančius Sibire bei NKVD kalėjimuose. Iškilmingas minėjimas baigtas Tautos Himnu.

Minėjimo dalyviai suaukojo Tautos Fondui apie £13.

Ainis

U Ž S I E N I S

KARAS KORĖJOJE

Porą saviečių karo veiksmų Korėjoje buvo visai nežymūs. Tai daugiausia, dėl to, kad prasidėjus

pavasariui neišvažiuojami pasidarė keliai, o beveik nuolat debesuotas oras kliudė aviacijos veiksmams.

Kovo 8 d. JT frontas pajudėjo priekin. Artilerijos ir aviacijos bombardavimais sunaikinta per 11.000 kinų ir š. korėjiečių karių laike 24 valandų. Pagerėjus orui aviacija dalyvauja masiškai, naikindama visus kariškus taikinius prieš ugnugaryje.

JAV Gynybos ministerija paskelbė, kad iki kovo 2 d. JAV kariuomenės nuostoliai Korėjoje yra tokie: užmuštų 7857, dingusių be žinios 9899 ir sužeistų 34.692. Matyt, JAV turi labai svarbių tikslų Korėjos fronte, jeigu aukoja tiek žmonių, o juk JAV be reikalo neaukoja nė vieno žmogaus.

VĖL KETURIŲ KONFERENCIJA

Po visos eilės pasikeitimų notomis pagaliau prieita susitarimo, kad Keturi Didieji — JAV, Sovietų Rusija, Anglija ir Francūzija — dar kartą susirinks į konferenciją — šį kartą kanuolės šešėly — spręsti degančioms pasaulio problemoms.

Kovo 5 d. į Paryžių suvažiavo tų valstybių užs. reik. ministerių pavaduotojai su savo palydovais. Jų uždavinys — paruošti dirvą ir nustatyti laiką būsimai užs. reik. ministerių konferencijai, kuri, jei bent dėl dienotvarkės pavyktų susitarti, turėtų įvykti Vašingtone.

Niekas, žinoma, netiki, kad ši konferencija, kaip ir visos prieš tai, duos kokių nors teigiamų rezultatų. JAV-bių delegacijos pirmininkas Mr. Jessup išvykdamas į Paryžių pareiškė, jog jis netikės, kad būsimoji konferencija duos kokių nors apčiuopiamų vaisių. "Pažiūrėsime, ką atsivežė po savo skrybele ponas Gromyko", pareiškė jisai.

Jo nuomone, Rusija norėjo šios konferencijos grynai propandiniai sumetimais, tačiau JAV nesileisiančios į jokias ilgas kalbas ir nuolaidas.

Rusų tikslas, kaip aiškėja iš užkulisų, noras atskirti Prancūzija ir Britaniją nuo JAV-bių, tačiau labai abejotina, ar ši misija jiems pavyksianti

TRUMPOS ŽINIOS

— Australijos min. pirm. Mr. Menzies pareiškė, kar artimiausiu laiku bus įvesta privaloma karo tarnyba. Iki 1953 m. Australija turėsianti gerai paruoštos kariuomenės 183.000.

— Jungtinio karo laivyno vyr. vadu Atlanto vandenyne skiriamas amerikietis admiralas Fechteler.

— Čekoslovakijoje vyksta didelis valymas komunistų partijoje. Jau pašalinta per 170.000 narių.

— Australijos Darbo Partijos konferencija nutarė nespriešinti privalomos karo tarnybos įvedimui, bet tik namų reikalams, tai reiškia, kad kariuomenė neturėtų būti siunčiama į užjūrius.

— Australijos užs. reik. min. Mr. Spender pasitraukia iš savo pareigų ir yra skiriamas pasiuntiniu į Vašingtoną

— JAV Prez. Trumanas paprašė Kongresą skirti dar 1.454 milijonus dolerių gynybos reikalams. Tuo būdu iki šių metų birželio 30 d. (biudžeto metų pabaigos) viso gynybos reikalams būtų skirta 52 milijardai dolerių.

— JAV vyriausybė tariaisi su Britanijos, Prancūzijos ir kitomis vyriausybėmis dėl aviacijos bazių pagal Viduržemio jūrą nuo Maroko iki Viduriniųjų Rytų.

Stebėtojai mano, kad šios JAV pastangos sukurti stiprų aviacijos bazių lanką aplink Sov. Rusiją rodo į galimą greitą S. Rusijos agresiją.

— Korejoje nuo karo pradžios žuvo 13 laikraščių korespondentų

— Ryšy su pradėta propagandos akcija Rusijoje prieš Jungtines Tautas, manoma, kad Sovietų Rusija su visais savo satelitais gali visai pasitraukti iš J. Tautų.

— Nužudytas Persijos ministras pirmininkas Gen. Ali Razmara. Jį nužudė vienos religinės grupės fanatikas, tačiau manoma, kad šio nužudymo užkulisy slepiasi kažkokia juoda ranka iš svetur. nes nužudytasis min. pirm. vedė antisovietiską politiką.

— Iš Jugoslavijos pranešama, kad Vengrijos pasienyje Sovietai pradėjo statyti įtvirtinimus ir gabenti kariuomenę.

JAV ir Britanija nutarė gabenti į Jugoslaviją ginklus.

*****
V I E Š A P A D Ė K A

Savo sugebėjimais ir darbu prisidėjusiems prie š. m. vasario 16-tosios minėjimo, nuoširdžiai dėkojame: p.p. J. Zdanavičiui, P. Matiukui, E. Rūkštelienei, G. Vasiliauskienei, Fledžinskui, Kun. Dr. P. Jatuliui, V. Šimkui, M. Grėbliūnienei, L. Giniotytei, Reisonienei, Grigoniui, J. Abramui, R. Maziliauskui, Gučiui, A. Petrikui, A. Rūkštelei, P. Kalvaitienei, Leksui, Lenigui, J. Rudzinskui, Skidzevičiui, A. Skeiriui, naujai įsikūrusiam mišriam oktetui, visam chorui, tautinių šokių grupei ir visiems tiems, kurie savo atsilankymu ir piniginemis aukomis parėmė Tautos Fondą ir P. L. Bendruomenę.

ALB Adelaidės Apylinkės
Valdyba

*****
P R A N E Š I M A S

Šių metų kovo mėn. 31 d. (šeštadienį) 7 val. vakaro Cathedral Hall, Brunswick St., Fitzroy, įvyksta bendras estų, latvių - lietuvių

VAKARAS — KONCERTAS

Meninę programą išpildo: estų — tautinis choras; latvių — vokaliniai solistai; lietuvių — tautiniai šokiai ir klarnetas — Aleksas Valius.

Šokiams gros du orkestrai: estų ir australų.

ALB Melbourne Apylinkės
Valdyba

Antrąją Velykų dieną, kovo 26, Adelaidėje, šv. Ksavero Katedros salėje, 7 val. vak. Akademinis Skautų Sąjūdis ruošia

KAUKIŲ BALIŲ

Čia bus proga susitikti su negrais, velniais, raganomis, riteriais, bajorais, vaidilomis ir t. t.

Dabar jau pats laikas pradėti rūpintis kaukėmis, nes dvi geriausios kaukės bus premijuotos.

Gros puiki kapela ir veiks bufetas. Įėjimas tik su pakvietimais, kuriuos reikia iš anksto įsigyti užsisakant staliukus pas fil. St. Pacevičienę arba junj. Vl. Užubalį.

ASS Adelaidės sk. Valdyba

!! NEPAMIRŠKITE !!

"NAKTIS VENECIJOJE"

1951 m. kovo 16 d., penktadienį, nuo 7 val. 30 min. vak. iki 2 val. ryto Melbourne, Fitzroy Town Hall'e (Tramvajai 9 ir 10 nuo Collins gatvės) groja žinomas estų orkestras ir Bar-Trio "Miko".

Europietiškas bufetas — gautas leidimas svaiginamiems gėrimams.

Staliukai užsakomi tą pat vakarą prie kasos.

Melbourne Naujųjų Australų
Komitetas

Prašomas atsiliiepti
VYT. JACEVIČIUS

Jums yra laiškas AL redakcijoje.

*****
AUKOS TAUTOS FONDUI

Vasario pabaigoje ir kovo pradžioje aukų Tautos Fondui gauta iš šių tautiečių:

Pr. Valonio	£1
P. Naujokaičio	£3
Vyt. Žemkalnio	£1
Br. ir G. Strėlių	£1
Scheyville lietuvių per V. Stasiškį	£5
V. Kochanausko	£5
J. Gutausko	5/0
Mykolo Sidaro	10/0
Jono Vabalo	10/0
E. Martinavičiaus	£4.10.0
Vl. Morkio	£1
ALB Adelaidės Apyl. Valdybos — surinkta Vasario 16 šventės proga	34.6.11
S. Jokūbaičio	£1

Iš viso šiuo metu Tautos Fondo sąskaitoje yra £58.18.10. Piniagai artimiausiu laiku bus išsiųsti VLIKui.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

AL LEIDYKLA

D Ė K O J U

P-nui P. Stelmokui, gyv. Mena Creek, via Innisfail, N. Q., už siuntinį, kurį Tamstą išsiuntei pr. m. lapkričio 10 d. ir kuris mane pasiekė š. m. vasario 6 d.

J. Breive, Wehnen DP camp, Oldenburg, i/O, Germany.

Paieškomas

ALGIS VIDŽYS

Ieško Romas Navasaitis. Clay Product, Port Noarlanga, S. A.

KNYGOS

Turime progos rekomenduoti dvi pagrindines knygas, kurios padės mums išlikti ištikimais Tėvynai mūsų tremties kelyje. Tai —

A.Šapokos redaguota — LIETUVOS ISTORIJA, liuksusinis leidinys, su daugybe iliustracijų, 3-mis žemėlapiais, 697 psl. Kaina su pašto išl. £3. 7. 4

Prof. Pr. Skardžiaus ir kt. — LIETUVIŲ KALBOS VADOVAS, gražiai įrištas, pavadinimas viršely išpaustas aukso raidėmis. I-oji dalis 1—158 psl. Kalbos pagrindai, II-oji dalis 159—606 psl. Lietuvių kalbos žodynas (sutalpinta apie 30.000 žodžių) Kaina su pašto išlaidomis £2. 7. 0

KITOS KNYGOS

J. Kukanauza — ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA LIETUVIAMS — gramatika ir skaitymai. Geriausia priemonė mokintis anglų kalbą. 192 p.8/6

A. Margeris — ŠLIUPTARNIAI, Amerikos lietuvių tautinio ir kultūrinio atgimimo laikų istorinis romanas. 652 psl. Kietais gražiais viršeliai. £2. 5. 0

Juozas Kėkštas — STAIGUS HORIZONTAS, trečioji lyrikos knyga, 50 psl. 8/4

N E M U N A S, kultūros žurnalas. 2 ir 3/4 Nr. Kaina 4/4

K A R Y S — pasaulio lietuvių karių mėnesinis žurnalas. Gauta Nr. Nr. 1 ir 2. Didelio formato. Kaina su pašto išlaidomis 2/6

G A R N Y S, šypsenos informacijos lietuvių laikraštis, leidžiamas Brazilijoje. Numerio kaina .. 1/2

SALEZIEČIŲ BALSAS, neperiodinis leidinys, Nr. 1, 96 psl. 7/4

Vladas Kirlys-Žvagutis — KRAUJAS IR KERŠTAS, novelės, 104 psl. 4/6

Stasys Yla — MARIJOS GARBĖ, 32 psl. .. 3/2

Vyt. Alantas — DRAMOS VEIKALAI — Aukštadvaris, trijų veiksmų drama; Buhalterijos klaida, trijų veiksmų komedija. 6/5

Faustas Kirša — TOLUMOS, poezija, 189 pl. 6/5

P. Tulpė — TILTO SARGAS, beletristika, .. 7/6

DEMOKRATINIO SOCIALIZMO PRADAI I Į TAIKOS RYTOJŲ! Skautų gyvenimo vaizdų albumas. 8 reprodukcijos spalvotos. 3/3

The TWELVE RAVENS (Dvylika juodvarnių) Liaudies pasaka. Iliustr. dail. V. Rato. Tekstas anglų kalba. Didelio formato 25/0

ŽALGIURIO MUŠIS, istorinis paveikslas, spalvotas. Kaina 5/9

DEL LAISVOS LIETUVOS 1/9

Vincas Jonikas — TRYS MARGI LAIŠKELIAI, poezija 3/3

Vladas Slaitas — ŽMOGIŠKOSIOS PSALMĖS, poezija, 110 psl. 5/6

P. Tarulis — ŽIRGELIAI PADEBESIAIS, apy-

sakos, 148 psl. 4/6

Stepas Zobarskas — AUŠRELĖ, elementorius mokslo pradžia. Iliustr. Tarabildienės. 137 psl.10/9

HILFSRUFĖ des LITAUISCHEN VOLKES 1/6

Maurice Scherer — PETRAS KIAULĖNAS, monografija su jo paveikslų reprodukcijomis 12/6

Liudas Dovydenas — GYVENO KARTĄ KARALIUS, pasakos jaunimui. Iliustr. P. Osmolskio, kietais viršeliais, 107 psl. 4/9

Nelė Mazalaitė — APVERSTA VALTIS, beletristika, 199 psl. 4/9

TAVO KELIAS Į SOCIALIZMĄ, 35 psl. 1/9

SOCIALDEMOKRATIJA IR KOMUNIZMAS, 47 psl. 1/9

Balė Voveraitė — KIŠKIO LUPA, iliustr. P. Osmolskio. Puiki knygelė mažiesiems 2/6

P. Tulpė — KALNŲ DVASIA ir kitos novelės, 206 psl. 5/3

Henr. Nagys — LAPKRIČIO NAKTYS, poezija, 112 psl. 3/3

Tihamer Toth — JAUNUOLIO BUDAS, .. 5/6

Tihamer Toth — JAUNUOLIO RELIGIJA 5/6

Tihamer Toth — JAUNUOLIO MOKSLAS 5/6

Tihamer Toth — JAUNUOLIO KOVOS, .. 5/6

Stepas Zobarskas — RIESTAUSIO SUNUS, 37 psl. iliustr. P. Osmolskio 4/6

LIETUVOS TURISTINIS ŽEMĖLAPIS .. 3/3

E. Reikenis ir A. Krausas — TAU, SKILTININKE, skiltininko vadovėlio konspektas, ... 3/3

Dr. Kazys Grinius — ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 304 psl. 10/6

Stasys Laucius — PO PILKAIS DEBESĖLIAIS, eilėraščiai vaikams, iliustr. Osmolskio .. 2/6

LIETUVIŠKI ATVIRUKAI, su liet. vaizd. 0/4

Prof. Dr. V. Jungfer — LITAUISCHER LIEDERSCHREIN, Volkslieder in deutschen Uebersetzungen und Nachdichtungen, 123 psl. 5/6

LIETUVOS ŽEMĖS UKIS IR STATISTIKA, red. dipl. agr. Musteikio, 376 psl. 10/0

Karolė Pažeraitė — LIKTUNAS, romanas, 6/4

LIETUVIO MALDOS IR GIESMĖS, parengė Kun. St. Yla, 122 psl. įrišta, mažo formato 2/3

T. J. Vizgirda — VILNIUS... Meniškas leidinys, tinka dovanoti australams. 20/0

LITHUANIAN ART IN EXIL (Lietuvių menas tremtyje). 16 reprodukcijų spalvotų ir 46 nespalvotos. Žymiausi mūsų dailininkai. Anglų kalba .. 10/6

Stasys Yla — 12 PASIKALBĖJIMŲ SU MAŽAISIAIS 2/0

Jonas Burkus — MAŽŪJŲ DIENELEŠ, .. 2/9

A. ir J. Mekai — KNYGA APIE KARALIUS IR ŽMONES, 39 psl. 2/6

A. Krausas — GYVULIŲ DRAUGAS, ... 1/4

LIETUVIŲ KNYGA TREMTYJE, knygų katalogas 1/2

Stasys Yla — MEILĖ, 47 psl. 2/6

PSALMYNAS, įrištas, 223 psl. 10/9

KETURIŲ DAILININKŲ BROŠIURA .. 5/3

J.Švaistas — PASKUTINĮ KARTĄ TAVE KLAUSIU, romanas 4/6

Vincas Jonikas — PAKELEIVIAI, lyrika, 6/6

Pulgis Andriušis — VABALŲ VESTUVĖS. dideliems ir mažiems. Spalv. iliustracijos. 6/3

V. K. JONYNO MONOGRAFIJA su jo žymes-

niųjų kūrinių reprodukcijomis. Meniškas leidinys. Turinys keturiomis kalbomis. 16/0
 Antanas Maceina — DIDYSIS INKVIZITORIUS, antroji papildyta laida, 221 psl. 11/0
 Kotryna Grigaitytė — PASLAPTIS, lyrika 6/0
 LIETUVOS HIMNAS 0/4
 Kun. Kazys Mažutis — MAŽASIS ŽMONIŠKUMO MANIFESTAS 3/3
 Kun. Kazys Mažutis — DIDŽIOSIOS GRUMTYNĖS 7/0
 V. Peteraitis — LIETUVIŠKAI — ANGLIŠ-

KAS ŽODYNAS, mažesnis, su tartim 17/0
 Jonas Grigolaitis — NACIŲ PRAGARE, išgyvenimai nacių koncentracijos stovyklose, 238 p. 7/6
K N Y G O S G A U N A M O S:
 ADELAIDĖJE — Australijos Lietuvis Leidykloje, 35 Cator St. Hindmarsh, ADELAIDE, S. A.
 SYDNEY — E. Gensienė, 28 College St./City
 MELBOURNE — L. Baltrušas, 295 Hoddle St. Collingwood.
 BATHURSTE — J. A. Skirka, Bl. J.

D R A U D Ž I U — ligos nelaimingų atsitikimų, gyvybės atveju ir t.t. Viso 30 įvairių rūšių draudimų. Bet tik gyvybės draudimo atveju duodama

P A S K O L A
 80% statomo ar perkamo objekto vertės.

Be to, apdraudžiu namus, bižnūs, deimantus, mašinas, motociklus ir net privačiai gyvenančių turtą nuo ugnies ar vagystės.

Rašyk ar skambink MU 9411 Geriausia sutikti mane kasdien 11 val. (ir šeštadienį).

P. S. Paskola duodama visoje Australijoje.

Group Insp. Jablonskis
 M. L. C. 305 Collins St.
 Melbourne, Vic.

VYTIES SPORTO KLUBO N A R I A M S

Klubo nariai maloniai prašomi užsimokėti nario mokestį. Pini-gus (Postal note) siųsti:

Klubo išd. — Mrs. A. Taparauskienė, 263 Gilles St. Adelaide
 arba Klubo sekr.: Mr. J. Janavičius, 479 Port Rd., Croydon.
 VYTIES Sp. Klubo Valdyba

P A D Ė K A

Pagelbėjusiems suruošti Kaziu-ko Muge — fil. S. Pacevičienei, p. p. K. J. Jasevičiams, p. G. Skobeikienei, p. G. Vasiliauskienei, p. J. Maželienei, sktn. J. Vanagui ir V. Vanagui, p. E. Syriui, J. Strankauskui, B. Veličkai, sesėms R. Urmonaitei, A. Dancevičiūtei, G. Mikalauskaitei ir visiems, parėmu siems mus materialiai, skautiškas aciu.

J. Urbonas

1-os Sk. Vyčių Dvės Vadas

S H O E - M A K E R

(New Australian)

w a n t e d
REIKALINGAS BATSIUVIS
 (Naujasis australas)
 Please contact / Kreiptis
 Miss Jean W h y t e,
 Public Library, North Terrace,
 ADELAIDE

Decorated LEATHER GOODS

Camp St., Beechworth, Vic.
 gamina aukščiausios rūšies
 lietuviško stiliaus odos dir-
 binius

S K E L B I M A S

1951 m. kovo 18 d., sekmadienį, 7 val. vakaro šv. Juozapo bažnyčios salėje šaukiamas

**VISUOTINIS, ATASKAITINIS
 ADELAIDES LIETUVIŲ
 BENDRUOMENĖS SUSIRIN-
 KIMAS**

Šiam susirinkimui numatoma sekanti dienotvarkė:

- 1). Valdybos pranešimas
- 2). Revizijos Komisijos pranešimas
- 3). Naujos Valdybos rinkimai (pagal ALB vidaus statutą)
- 4). Rev. Komisijos rinkimai
- 5). Garbės Teismo rinkimai
- 6). Atstovų rinkimas į Krašto Tarybą
- 7). Einamieji reikalai

Kaip iš dienotvarkės matyti, susirinkimas bus svarbus, todėl mielus tautiečius kviečiame skaitlingai dalyvauti.

ALB Adelaidės Apylinkės
 V a l d y b a

AUSTRALIJOS LIETUVIS

redaguojamas Redakcinės Kolegijos. Ats. redaktorius Jurgis Glušauskas. LEIDĖJAS — Australijos Lietuvis Leidykla. Raštus Redakcija taisy ir trumpina savo nuožiūra. Honorarai mokami tik iš anksto susitarus. PRENUMERATA: metams 28 šil., pusei metų 14 šil., 3 mėn. 8 šil. Užsienin kaina ta pati. Atskiras numeris 1/4. SKELBIMAI: 2 pensai už žodį. Už skelbimų turinį Redakcija neatsako.

A d r e s a s:
 AUSTRALIJOS LIETUVIS
 35 Cator St. H i n d m a r s h,
 A D E L A I D E, S. A.

The Australian Lithuanian, the Lithuanian fortnightly. Autho-rised Jurgis Glušauskas.

Printed by Australijos Lietuvis Publ. Co., 35 Cator St. Hind-marsh, S. A.

Visuose reikaluose Jums padeda

JUOZO ŽUKAUSKO

KALBINĖ — TEISINĖ — INFORMACINĖ — PAGALBA

Dokumentų vertimai ir jų tvirtinimas. — Visų rūšių raštai angliškai — Visokiariopa informacija. — Kalbinė pagalba įstaigose. — Tarpininkavimas perkant ar parduodant nuosavybę
 Atsakymai į klausimus. + Pasitarnaujama ir korespondenciniu būdu.

Kreiptis:

Kasdien 2—5 val. p. p. ir šeštadieniais 10—1 val. —
 706 Manchester Unity Building
 185 Elizabeth St.
 S y d n e y Tel.: M4878

Kasdien 6—8 val. vak. —
 10 Peel St.,
 Kirribilli,
 S y d n e y.

Tel.: XB4312

Korespondencijai adresas: Box 58, Milson's Point P.O., Sydney